

ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරිය (හරිත දැනවි බිම් සංවර්ධන මධ්‍යම අධිකාරිය) - 2014

ශ්‍රී ලංකා හදබිම අධිකාරියේ (හරිත දැනවි බිම් සංවර්ධන මධ්‍යම අධිකාරියේ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1972 අංක 11 දරන කෘෂිකාර්මික නීතිගත සංස්ථා පනතේ 23 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා හඳුනාගත් අධිකාරියේ (හරිත දැනට බිම් සංවර්ධන මධ්‍යම අධිකාරියේ) මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ගන්නෝරුව හා අම්පාර අලෙවිසැල්වල දළ ලාභය රු.24,096,107 ක් වූ අතර, එයින් අම්පාර අලෙවිසැල්වල දළ ලාභය වූ රු.1,027,103 ක් අසම්පූර්ණ වාර්තා පදනම් කර ගෙන ගණනය කර තිබීම සහ ක්‍රමවත් ගිණුම් පද්ධතියක් නොමැති වීම හේතුවෙන්, පොදු ලෙජරයේ විකුණුම් හා ගැණුම් ශේෂ, ඒවාට අදාළ අනෙකුත් වාර්තා සමඟ නොසැසඳුණි. මේ අනුව මෙම වෙළඳසැල්වල දළ ලාභයේ නිරවද්‍යතාවය විගණනයේදී තහවුරු කර ගත නොහැකි විය.

2.2.2 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇති රු.752,216 ක් වටිනා බැරකම් විෂයයන් දෙකක් සම්බන්ධයෙන් උපලේඛන, ශේෂ තහවුරු කිරීම් සහ කාල විශ්ලේෂණ යන සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) අධිකාරියට අයවීමට නොමැති රු.40,000 ක කුලී මුදලක් අයවිය යුතු මුදලක් ලෙසට 2008 වර්ෂයේ සිට ගිණුම්වල දක්වා තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම ශේෂය පොත්වලින් කපාහැරීමට කටයුතු නොකර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2011 වර්ෂයේ කුඩාමය සංඝස බැංකුවෙන් ලැබිය යුතුව තිබුණු නිරවුල් නොකළ රු.10,000 ක අග්‍රිම මුදල 2015 ජූනි 04 දින වන විටද අයකර ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2009 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ අලෙවිසැල්වල අලෙවි කරන ලද විවිධ ද්‍රව්‍ය වෙනුවෙන් අයවිය යුතු, රු. 84,898 ක් 2015 ජූනි 04 දින වන විටද අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම.

පහත දැක්වෙන රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

රෙගුලාසිවලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i) මුදල් රෙගුලාසි 395(ඇ)

අම්පාර අලෙවිසැල් ගනුදෙනු සඳහා අධිකාරිය විසින් පවත්වාගෙන යන ජංගම බැංකු ගිණුමට අදාළව, 2013 අප්‍රේල් සිට මේ දක්වා වර්ෂ 03 ක් බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 396(ඇ)

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට නිකුත් කර මාස 6 ඉක්මවූ ගෙවීම් සඳහා බැංකුවට ඉදිරිපත් නොකළ රු. 705,734 ක වෙක්පත් 287ක් සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.5,653,927 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.23,704,832 ක් විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

අධිකාරියේ අලෙවිසැල් දෙකෙහි 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ශුද්ධ අතිරික්තය රු.3,321,543 කින් හෙවත් සියයට 67 ක අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගැණුම්වල අපනය රු.1,128,732 කින් හෙවත් සියයට 56 කින් ඉහළයාම සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පවත්වන ලද හරිත උදාන ගොවි සමුළුව සඳහා වැය කර තිබුණු රු. 2,239,445 ක මුදල අලෙවිසැල්වල වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම මෙයට හේතු වී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

ඉකුත් වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අදාළව අධිකාරියේ ඒකක දෙකක පවත්වන ලද භාණ්ඩ සමීක්ෂණවලදී හඳුනාගෙන ඉවත් කිරීමට නිර්දේශ කර තිබුණු ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි විවිධ භාණ්ඩ විෂයයන් 122 කට අයත් ඒකක 644 ක් 2015 ජූනි 04 දින වන විටද ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර, ඒවායේ වටිනාකමද ගණනය කර නොතිබුණි.

4.3. දෘෂ්‍ය අක්‍රමිකතා

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සහ 2015 වර්ෂයේදී අධිකාරියේ අලෙවි ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා විකුණුම් පරිගණක පද්ධතියක් සහ සිසිටීවී කැමරා පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම වෙනුවෙන් රු.2,209,912 ක් ගෙවා තිබුණු අතර, ඉන් රු.163,045 ක් ගිවිසුම්ගත මුදල ඉක්මවා වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි. එමෙන්ම

ඉහත ගෙවන ලද මුදලින් රු.849,912 ක් ගෙවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියද ලබාගෙන නොතිබුණි.

4.4 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් නොකරන ලද, අයවැය ලේඛනයේ ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණු, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පවත්වන ලද හරිත උදාන ජාතික ගොවි සමුළුවට රු.4,239,445 ක් වැය කර ඉන් රු.2,000,000 ක් වෙනත් ආයතන වලින් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගෙන ඉතිරි රු. 2,239,445 අධිකාරියෙන් වැය කර තිබුණි. එහෙත් මෙම මුදල සමුළු රැස්වීමේ වේදිකාව තැනීම, ආහාරපාන සැපයීම, සමුළුවට සහභාගි වූ අය සඳහා ප්‍රවාහන වියදම් හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සැපයීම වැනි කාර්යයන් සඳහා වැය කර තිබුණි.

4.5 හඳුනා ගන්නා ලද පාඩු

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ ගන්නෝරුව අලෙවිසැලෙහි භාණ්ඩ සමීක්ෂණයේදී හඳුනාගෙන තිබුණු රු.32,856 ක ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් අලෙවිකර තිබුණු එළවලු ඇතුළු විවිධ ද්‍රව්‍ය විෂයයන් 298 කින් විෂයයන් 06 ක ගැණුම් හා විකුණුම් අතර සිදුවී තිබුණු රු.18,550 ක කොග උනතා සම්බන්ධයෙන් 2015 ජූලි 10 දින වන විටද සුදුසු කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කොත්මලේ ගොවිපලේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් රු.159,750 ක අලාභයක් සිදුවී තිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියක් සකස් නොකර අලෙවි අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ 29 දෙනෙකුට රාජ්‍ය පරිපාලන හා ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ 2014 නොවැම්බර් 12 දිනැති අංක 25/2014 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය අනුව ස්ථිර පත්වීම් ප්‍රදානය කර තිබුණද, විධිමත් පත්වීම් ලිපි නිකුත් කර නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 මාර්ගෝපදේශය අනුව රාජ්‍ය ව්‍යාපාරවල මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ගිණුම් ඉදිරිපත් කළයුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම් දින 94 ක් ප්‍රමාද වී 2015 ජූනි 04 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ දක්වා තිබුණු ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවෙන් අයවිය යුතු රු.2,094,280 ක මුදල පිළිබඳව 2010 හා 2012 වර්ෂවල පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ නියෝග නිකුත් කර විසඳීමට නියමකර තිබුණද, විගණන දිනය වූ 2015 ජූලි මස 10 දින වන විටද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණන පරීක්ෂණවලදී අනාවරණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා වරින් වර මාගේ වාර්තා මගින් පෙන්වා දී ඇත. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) අලෙවිසැල් පරිපාලනය සහ මූල්‍ය කළමනාකරණය
- (ඇ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ඈ) ණයගැති පාලනය
- (ඉ) කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය